

Summary

In this article I want to look at a double conjuncture around an object of study - the cinema - which has itself only recently been accorded the status of a discipline: film studies. Precisely because of its somewhat 'performative' position in the academy compared to literary studies, art history or philosophy, film studies is constantly called upon to construct for itself a viable relation to history, theory and cultural studies, while at the same time knowing full well that disciplines such as 'art history', 'literary theory' and 'cultural studies' are themselves mediated and constructed by other fields of force, not least by one that now calls itself 'media theory.' The positioning of film studies within these wider fields, where it is at times central, at times quite marginal, is thus the function of a process that in many ways has only just begun: the transformation of the classic humanities based on written texts, their history ['influence'] and hermeneutics ['interpretation'], within a different, more 'dynamic' and unstable media environment. Dependent on the space allowed and allotted to the study of images, representation and symbolic action in society at large, film and media studies is under constant and increasing pressure to legitimate itself vis-à-vis the hard and social sciences. This means that while film studies' 'place' in the university curriculum is largely secured - thanks to the double conjuncture of the cinema's popularity among the university's primary 'clients,' the students, and the perceived social and economic relevance of what in the jargon is known as 'the media' in general - the place is far from uncontested, because in each case it is already fully-occupied by sitting tenants that are unwilling to cede territory.

Thomas Elsaesser is Professor in the Department of Media and Culture at the University of Amsterdam. Most recent books as author include Studying Contemporary American Film (2002, with Warren Buckland), Filmgeschichte und Frühes Kino (2002), European Cinema: Face to Face with Hollywood (2005), Terror und Trauma (2007) and Filmtheorie zur Einführung (2007, with Malte Hagener).

"In the script it is written, and on the screen, it's pictures"

(Min)achting voor adaptaties

Peter Verstraten

Volgens een welbekende definitie, gelanceerd door Ricciotto Canudo in de jaren twintig, is film de 'zevende kunst.' Film dankt deze kwalificatie aan zijn heterogene karakter. Volgens Canudo is film namelijk niet de zevende kunst omdat het na zes andere volgt, maar omdat het een synthese is van drie ritmische en drie plastische kunsten. Die drie ritmische zijn dans, muziek en poëzie; de drie plastische architectuur, beeldhouwkunst en schilderkunst.¹ Het is op zijn minst opvallend dat theater en literatuur die vaak als 'zusters' van de cinema worden betiteld, buiten de definitie vallen. De logica van deze uitsluiting is gelegen in de gedachte dat theater en literatuur de film in het 'moeras' van het verhalen vertellen trekken. Wil de film zich kunnen ontplooien tot een 'ware' kunstvorm, zo luidt de redenering, dan dient het zich verre te houden van de valkuil van narrativiteit. Oftewel, een film kan een artistieke claim doen gelden, indien hij zich distantiert van literaire en theatrale invloeden.

Volgens een esthetische visie op film werkt literatuur als een

¹ · Zie ook Dalle Vacche 17, zij relateert Canudo's artikel aan Gotthold Lessings befaamde essay "Laokoön, oder Über die Grenzen der Malerei und Poesie" (1766).